

2013–2018

KVARTERPLAN

UDKAST

OMRÅDEFORNYELSE
FUGLEKVARTERET

Hvad er en områdefornyelse?

En områdefornyelse er en 5-årig helhedsorienteret indsats. Målet er at forbedre det fysiske, sociale og kulturelle miljø i et udsat kvarter. I København bliver et kvarter udvalgt til områdefornyelse efter socio-økonomiske og bygningsmæssige parametre. Der ses bl.a. på andelen af beboere uden for arbejdsmarkedet og antallet af små lejligheder med basale mangler som toilet og bad i kvarteret. En områdefornyelse tager udgangspunkt i kvarterets ønsker og en række kommunale strategier, politikker og mål.

INDHOLD

INTRODUKTION	4
FORORD TEKNIK- OG MILJØBORGMESTEREN	6
FORORD FORMAND FOR STYREGRUPPEN	7
OMRÅDEFORNYELSE I FUGLEKVARTERET	8
FUGLEKVARTERET VEST	12
INDSATSOMRÅDE OMDANNELSE AF STÆREVEJOMRÅDET	16
INDSATSOMRÅDE DET GRØNNE LØFT	18
FUGLEKVARTERET ØST	22
INDSATSOMRÅDE BYRUM	26
INDSATSOMRÅDE SKOLEN SOM DYNAMO	36
INDSATSOMRÅDE SOCIALØKONOMISK VÆKSTZONE	46
FÆLLES INDSATSOMRÅDER I FUGLEKVARTERET ØST OG VEST	52
INDSATSOMRÅDE GRØNNE TAGE	54
INDSATSOMRÅDE TRAFIKANALYSE	56
INDSATSOMRÅDE FUGLEFRØ - EN BYLIVSPULJE	58
BYFORNYELSE - BEHOV OG MULIGHEDER	60
SÅDAN ARBEJDER VI	64
SÅDAN GJORDEVI FREM MOD KVARTERPLAN	66
DEN VIDERE PROCES EFTER KVARTERPLANEN ER GODKENDT	68
OMRÅDEFORNYELSERNES ORGANISERING	70
SAMARBEJDE OG PARTNERSKABER	72
KOMMUNIKATION I FUGLEKVARTERET	74
ØKONOMI	76
FORANKRING - FRA INDSATS TIL BÆREDYGTIG UDVIKLING	78
EVALUERING	79

INTRODUKTION

Kære Læser

Du sidder med de endelige kvarterplaner for Områdefornyelse Fuglekvarteret Øst og Områdefornyelse Fuglekvarteret Vest. Disse visionære og meget ambitiøse kvarterplaner er blevet til i samarbejde med lokale kræfter – beboere, foreninger, skoler og erhvervsdrivende i Fuglekvarteret.

Der er tale om kvarterplaner for to selvstændige områdefornyelser – Fuglekvarteret Øst og Fuglekvarteret Vest. De to områdefornyelser er indbyrdes forbundne ved at have et fælles sekretariat, en fælles kommunal koordinationsgruppe og en fælles styregruppe. De to områdefornyelser omtales i dagligdagen med fællesbetegnelsen 'Områdefornyelse Fuglekvarteret', hvorfor dette navn også vil optræde her i kvarterplanerne.

Fuglekvarteret Vest er afgrænset af Borups Allé, Hulgårdsvej, Frederikssundsvej og Mågevej. Indsatsområderne i Fuglekvarteret Vest er 'Omdannelse af Stærevejsområdet' og 'Det grønne løft'. Målet er at skabe bedre livskvalitet for området beboere og gøre det til et grønt og attraktivt kvarter at bo og opholde sig i.

Fuglekvarteret Øst er afgrænset af Nordre Fasanvej og Hilerødgade mod syd, Borups Allé og Hulgårdsvej mod vest og Frederikssundsvej mod øst. Indsatsområderne i Øst er 'Byrum', 'Socialøkonomisk vækstzone' og 'Skolen som dynamo'. Områdefornyelsen vil med flere mødesteder skabe rammer for aktiviteter og fællesskaber på tværs, inddrage kvarterets skoler i arbejdet med at løfte kvarteret og tiltrække socialøkonomiske virksomheder. Samlet skal indsatserne dels vise nye veje for byudvikling og dels skabe alternative beskæftigelsesmuligheder for de udsatte grupper, der bor i og bruger kvarteret.

Fælles indsatser

– grønne haver i himmelhøjde og bedre byliv

De to områdefornyelser har tre fælles indsatsområder. Med en fokuseret satsning på 'Grønne tage' er ambitionen at vise nye veje for, hvordan der kan skabes grønne tage i et eksisterende byområde og dermed bidrage til at nå Københavns Kommunes mål i klimaplanen fra 2012. En overordnet 'Trafikanalyse' skal føre til en trafikal masterplan, der kan danne grundlag for bedre trafikale forhold, og en fælles bylivspulje 'Fuglefrø' skal inddrage borgerne og virke som katalysator for mere byliv i Fuglekvarteret.

På de kommende sider beskriver vi indsatsområder og konkrete projekter i henholdsvis Fuglekvarteret Vest og Fuglekvarteret Øst. Det er under hvert projekt angivet, om det er fuldt eller delvist finansieret, dvs. om der skal arbejdes for at skaffe yderligere finansiering, om der allerede er fundet medfinansiering eller om Områdefornyelse Fuglekvarteret selv afholder alle udgifter. Små fuglehuse markerer under hvert projekt, hvilke år det er aktivt. Herefter kan du læse, hvordan Områdefornyelse Fuglekvarteret arbejder, og hvordan beslutningerne bliver taget. Sammen med kvarterplanerne har Områdefornyelse Fuglekvarteret udarbejdet en investeringsredegørelse, der har som mål at tiltrække yderligere investeringer til kvarteret. Investeringsredegørelsen beskriver investerings- og udviklingspotentialerne i det nordvestlige København og inviterer bygningsejere, virksomheder m.fl. til et samarbejde om at udvikle Bispebjerg og Fuglekvarteret. Investeringsredegørelsen findes som bilag til kvarterplanerne.

Rigtig god læselyst!

FUGLEKVARTERET

VEST

ØST

S Nørrebro St.

FORORD TEKNIK- OG MILJØBORGMESTER

Fuglekvarteret er en charmerende blanding mellem det rå industri kvarter, ny og gammel bebyggelse, små og store virksomheder. Der er hele syv skoler, Nordvestparken og ikke mindst en mangfoldighed af mennesker med drømme og ideer for deres kvarter. Fuglekvarteret er helt sit eget. Det skal vi holde fast i og bruge aktivt i de kommende års fornyelse.

Områdefornyelse Fuglekvarteret er den første områdefornyelse, vi sætter i gang, efter at jeg sammen med de seks andre borgmestre i København har lavet én samlet politik for udsatte byområder. En styrke ved de områdebaserede indsatser er, at de har stor betydning for sammenhængskraften i byen. Politik for Udsatte Byområder prioriterer netop denne indsats, og lægger vægt på, at den kommunale drift i området er i top, så de udsatte områder kommer på niveau med resten af byen.

For mig er det vigtigt, at alle københavnere, også i de udsatte områder, har de bedste muligheder for et godt storbyliv. Byrummet skal invitere til leg og bevægelse, og man skal have lyst til og føle sig tryk ved at færdes i byen. Et godt storbyliv kræver, at der er tidssvarende boliger med bad og toilet, indbydende mødesteder, muligheder for at deltage i fællesskaber og gode betingelser for en meningsfuld hverdag.

Områdefornyelserne i Fuglekvarteret er en fantastisk mulighed for, at vi sammen kan give kvarteret et løft. Kvarteret har nogle sociale udfordringer, som Områdefornyelse Fuglekvarteret skal være med til at rette op på. Bl.a. er der en stor andel beboere uden for arbejdsmarkedet, og mennesker som har været på kant med loven. Nogle steder er kvarteret slidt, og der er områder, hvor kvarteret ikke hænger sammen. Ved at gøre byrummene mere indbydende, skabe nye mødesteder og muligheder for beskæftigelse skal

vi gøre kvarteret mere attraktivt at bo og færdes i. Heldigvis er der mange ressourcer – skoler, foreninger, erhvervsliv og lokale ildsjæle – at trække på, som bliver helt uundværlige i fornyelsen af kvarteret.

København er inde i en rivende udvikling. Vi byder velkommen til ca. 1000 'nye' københavnere hver måned, og en række af byens kvarterer har allerede fået mærkbare løft. Fuglekvarteret skal være attraktivt for de mange 'nye' københavnere, men også give dem der allerede bor i kvarteret en oplevelse af, at der bliver skabt fornyet liv i deres kvarter, samtidig med at de gode ting bliver bevaret eller styrket. Områdefornyelse Fuglekvarteret kommer til at styrke sammenhængskraften i kvarteret ved at skabe rammer for nye samarbejder og fællesskaber på tværs af beboere, foreninger, offentlige institutioner og private virksomheder. Det er mit håb, at der kommer til at ske mærkbare forbedringer, samtidig med at kvarteret bevarer sit særkende. Med en områdefornyelse, hvor vi lægger vægt på at høre og inddrage de nuværende beboere og brugere, er jeg sikker på, at det vil lykkes.

Jeg håber og tror på, at Områdefornyelse Fuglekvarteret ved vejs ende har skabt nye frugtbare samarbejder, synlige fysiske resultater og nye stærke fællesskaber. Men også et pulserende byliv og nye tidssvarende boliger, der kan danne en solid ramme om Fuglekvarterets egenart og mangfoldighed.

Rigtig god arbejdslyst!

Ayfer Baykal

Teknik- og Miljøborgmester

FORORD FORMAND FOR STYREGRUPPEN

Så kom områdefornyelsen til Fuglekvarteret! Jeg er rigtig glad for, at vi nu har fået denne enestående mulighed for at give vores kvarter et løft. Jeg holder meget af kvarterets mangfoldighed og skæve og upolerede sider. Kvarteret rummer rigtig mange menneskelige ressourcer; ikke mindst syv skoler, nogle handlekraftige erhvervsdrivende og nogle få, men engagerede foreninger. Jeg glæder mig til, at vi nu får lejlighed til at skabe et endnu bedre kvarter med et stærkt fælles bånd.

Kvarterplanerne er resultatet af en intens og inspirerende første fase i Områdefornyelsernes levetid. Kvarterets beboere og brugere har sammen lagt store kræfter i at udvikle ideer og formulere projekter, der kan løfte lige netop Fuglekvarteret. Gule post-its og løse ideer er blevet til reelle projekter, og snart kan vi se fremad mod arbejdet med at konkretisere og realisere projekterne. Mange har allerede givet deres mening til kende og vist deres interesse, så jeg er meget optimistisk med hensyn til det fremadrettede arbejde.

Det bliver styregruppens opgave at sørge for, at projekterne kan være med til at skubbe en positiv udvikling i gang, og at projekterne afspejler kvarterets behov og ønsker bedst muligt. Vi vil arbejde for at skabe rammerne for holdbare fysiske forbedringer, og sammen med de lokale kræfter i kvarteret danne nye stærke fællesskaber.

Styregruppen har en ambition om, at Områdefornyelserne skal realiseres med inddragelse af de lokale kræfter i området. Her er dialogen et vigtigt redskab, der skal sikre, at de berørte parter bliver involveret i forbindelse med udformningen af projekterne. At vi som eksperter på kvarteret bidrager, vil sikre at projekterne bliver udformet med respekt for kvarteret, og at der bliver skabt et reelt ejerskab. Jeg

håber, at Områdefornyelserne kan være med til at styrke fællesskabet i kvarteret, men forhåbentlig også bidrage til at skabe arbejdspladser for lokale ledige. Processen og de positive resultater den kaster af sig, er med andre ord lige så vigtige som de færdige resultater.

Det bliver en stor udfordring at få skabt forbedringer med positiv indflydelse på livet i Fuglekvarteret. Vi kommer til gå på kompromis og indimellem også lede efter nye veje. Men det skal også være sjovt, og jeg er sikker på, at de mange nye samarbejder og fællesskaber vil gøre det til en god oplevelse at være med i Områdefornyelse Fuglekvarteret – lige meget om man ønsker at deltage i stor eller lille skala. Det er vigtigt, at vi husker på, at Områdefornyelserne ikke er isolerede indsatser. Kvarterplanens projekter lægger allerede nu op til en stor sammenhæng med målsætningerne i Udviklingsplanen for Bispebjerg/Nordvest og Bispebjerg Bydelsplan. Det bliver derfor styregruppens opgave at sørge for, at der også er sammenhæng med kommunens politikker og strategier, når kvarterplanens projekter skal realiseres.

På styregruppens vegne vil jeg gerne takke alle, der har engageret sig i den første fase frem til, at vi nu har kvarterplanerne i hånden. Jeg synes, vi allerede er kommet et godt stykke vej. Det er mit håb, at endnu flere vil engagere sig i Områdefornyelserne i fremtiden, og at vi kan fastholde den samme gejst, som er blevet udvist indtil nu. Så er jeg sikker på, at vi kan skabe nogle fantastiske resultater i Fuglekvarteret.

På vegne af styregruppen

Finn Dyrby Hermansen
Formand for styregruppen

OMRÅDEFORNYELSE I FUGLEKVARTERET

Med Områdefornyelse Fuglekvarteret vil der blive skabt synlige fysiske aftryk i kvarteret og unikke samarbejder mellem de lokale kræfter. Men Områdefornyelse Fuglekvarteret er ikke en isoleret indsats. Fuglekvarteret er en del af København og af Bispebjerg bydel, og udviklingen af kvarteret er dermed også en del af både tidligere indsatser og nuværende politikker. Kvarterløft Nordvest igangsatte gode initiativer i perioden 2001-2007, som er værd at bygge videre på. Men det står klart, at områdefornyelserne i Fuglekvarteret Øst og Fuglekvarteret Vest er igangsat, fordi de to kvarterer har nye behov.

Der bliver bygget metro ved Nørrebro Station, der kommer måske en letbane ud af Frederikssundsvej, og Bispebjerg Hospital er midt i en større omdannelse og udvidelse. BIBLIOTEKET på Rentemestervej er et kulturelt centrum og omdrejningspunkt for mange aktiviteter. Ungdomshuset på Dortheavej og nye, kreative erhvervsvirksomheder skaber liv i bydelen, der også er præget af en række uddannelsesinstitutioner. Butikkerne på Frederikssundsvej har de seneste fem år ændret karakter og er i dag præget af en lang række butikker, der leder tanker hen på varmere himmelstrøg.

Der er flere indsatser i Bispebjerg bydel, der sigter mod at videreudvikle bydelens store potentialer. Desuden indskriver Områdefornyelse Fuglekvarteret sig i flere af kommunens nuværende politikker og initiativer.

De vigtigste er:

Metropol for mennesker

Københavns Kommune vil være verdens bedste by at leve i. Byen skal være bæredygtig med byrum, der inviterer til et mangfoldigt og unikt byliv. Denne overordnede vision for et bedre københavnerliv har tre hovedmål: 'Mere byliv for alle',

'Flere går mere', 'Flere bliver længere'. Med udgangspunkt i disse tre mål vil områdefornyelserne skabe et kvarter med et godt og rigt byliv, hvor kvarterets beboere deltager aktivt.

Københavns Klimatilpasningsplan

Københavns Kommune vedtog i 2012 en klimatilpasningsplan, der beskriver hvordan København kan blive verdens første CO²-neutrale hovedstad i 2025, og hvordan byen kan tilpasse sig de fremtidige klimaforandringer såsom større mængder nedbør, varmere vejr og deraf følgende øgede vandstande.

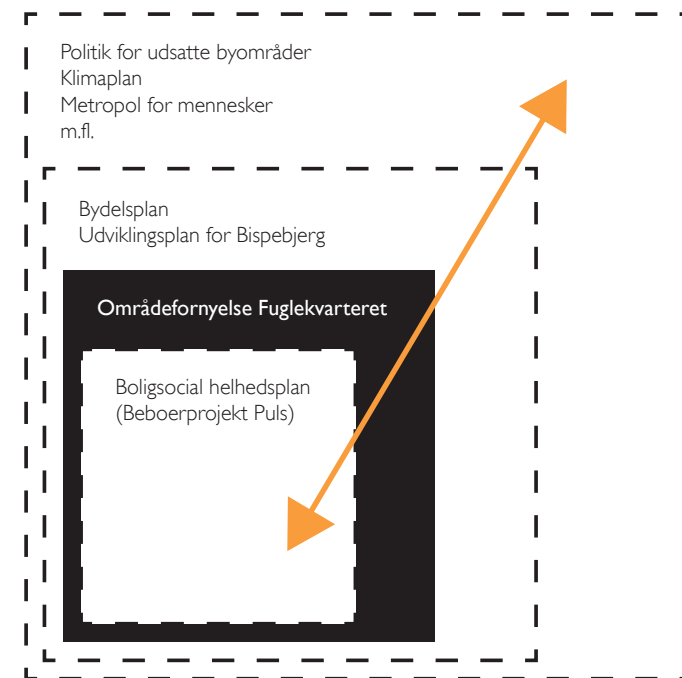
Områdefornyelse Fuglekvarteret vil i alle fysiske tiltag bidrage til en bæredygtig udvikling ved at søge innovative løsninger, der gavner en generel begrønning af byen, og som ikke nødvendigvis skal være dyrere i drift. Specielt vil Områdefornyelse Fuglekvarteret søge løsninger for at fremme grønne tage i et eksisterende byområde.

Politik for udsatte byområder

'Politik for udsatte byområder' blev vedtaget af alle Københavns borgmestere i 2011 og definerer seks udsatte byområder i København. Fuglekvarteret er en del af det udsatte byområde i Bispebjerg. Områdefornyelse Fuglekvarteret vil som del af denne politik arbejde med at løfte Fuglekvarteret, så det kommer op på Københavnerniveau. Med indsatsområderne 'Skolen som dynamo' og 'Socialøkonomisk vækstzone' vil Områdefornyelse Fuglekvarteret arbejde frem mod målet om uddannelse og beskæftigelse til alle. Med indsatsområderne 'Byrum', 'Det grønne løft', 'Omdannelse af Stærevejsområdet' og 'Grønne tage' vil områdefornyelserne forbedre rammerne om et godt københavnerliv.

Udviklingsplanen

Udviklingsplanen for det udsatte byområde i Bispebjerg udspringer af Politik for Udsatte Byområder. Udviklingsplanen peger på en række konkrete handlingsforslag til, hvordan kommunens kernerdrift i byområdet kan forbedres. Målet er at vende stigmatiseringen af det udsatte byområde og lade det udvikle sig på egne præmisser med den kulturelle, erhvervs mæssige og sociale mangfoldighed som udgangspunkt.

Oversigt over Områdefornyelse Fuglekvarterets placering i forhold til politikker og planer.

Udviklingsplanen for Bispebjerg har fire mål, som Områdefornyelse Fuglekvarteret spiller sine indsatsområder op imod:

Fra barn til medborger

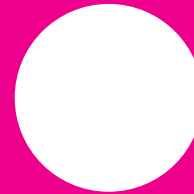
Områdefornyelse Fuglekvarteret Øst vil inddrage skolerne og give skolebørnene en central plads i udviklingen af kvarteret. Derudover vil Områdefornyelserne fremme børn og unges deltagelse i foreningslivet.

1000 jobs på 100 måder

Gennem et samarbejde med Jobcenteret på Musvågevej, Københavns Erhvervsservice (KES), Forebyggelsescenter Nørrebro, lokale iværksættere og den socialøkonomiske virksomhed Hans Knudsens Institut m.fl., vil Områdefornyelse Fuglekvarteret Øst fremme etableringen af socialøkonomiske virksomheder, muligheder for iværksætteri og skolepraktik på lokale virksomheder. Disse indsatser skal bidrage til at skabe 1000 jobs på 100 måder.

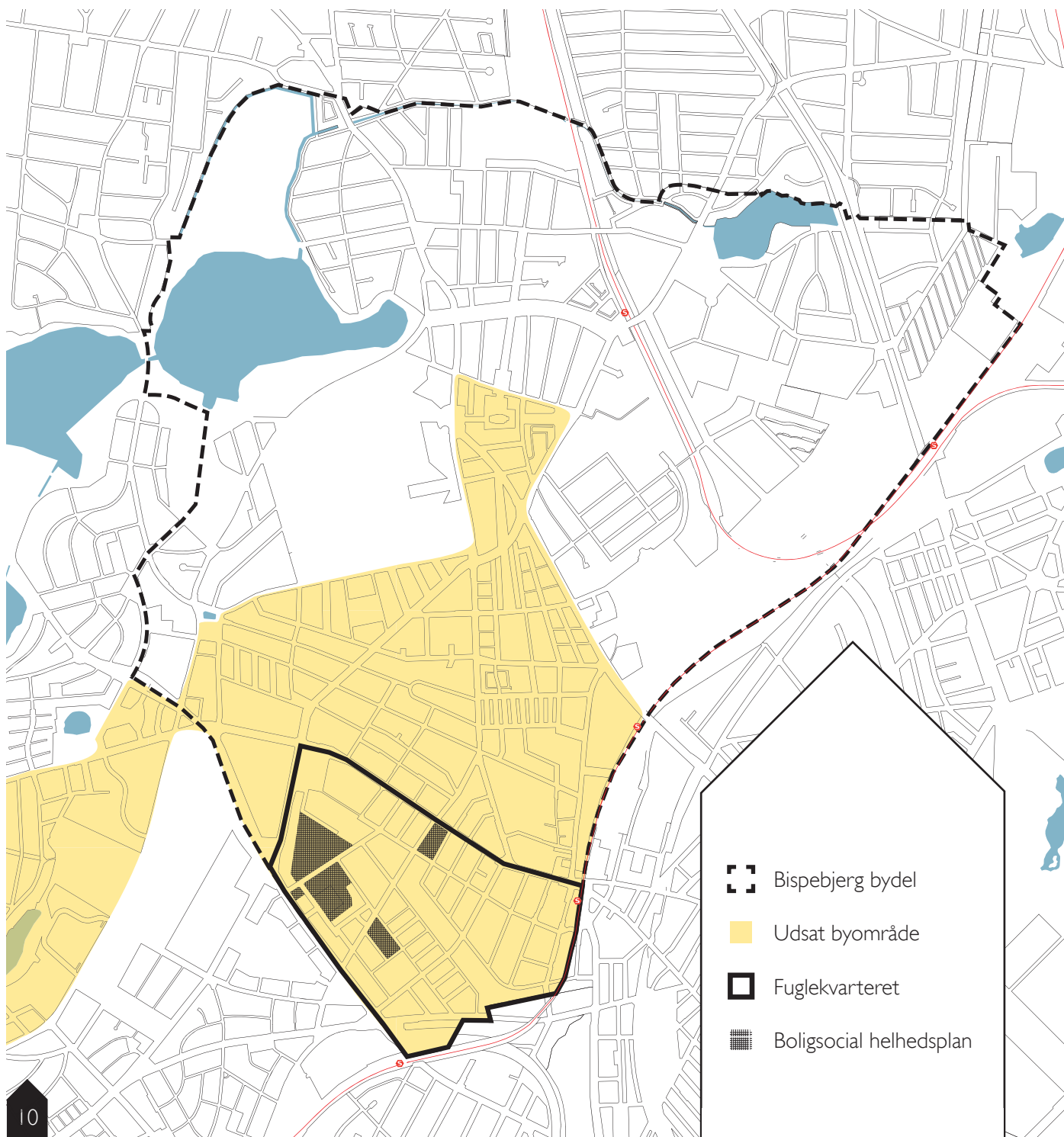
Sund hverdag

Med det særlige fokus på dannelse af grønne arealer med plads til udendørsaktiviteter og fælles dyrkning af grøntsager og sunde spiselige afgrøder, vil Områdefornyelse Fuglekvarteret Vest bidrage til målet om en sundere hverdag for Fuglekvarterets beboere. Desuden vil der være fokus på bevægelsesmuligheder i udviklingen af byrum og gader. Områdefornyelserne vil i samarbejde med Forebyggelsescenter Nørrebro og behandlingsskoleinstitutionerne udvikle faciliteter, som kan styrke institutionernes aktiviteter.

Et rummeligt og inviterende Bispebjerg/Nordvest

I samarbejde med boligorganisationerne AAB, SAB og 3B vil Områdefornyelse Fuglekvarteret gennemføre en omdannelse af området omkring Stærevej. Omdannelsen vil skabe en bedre sammenhæng i kvarteret, så de grønne arealer omkring både AAB's område, Hulgårdshave og resten af Stærevej bliver et indbydende samlingssted for hele kvarteret.

Bydelsplanen

Bydelsplanen for Bispebjerg har tre overordnede indsatsområder: 'Et godt hverdagsliv', 'Grøn vækst' og 'Viden og erhverv'. Områdefornyelse Fuglekvarteret har lagt sig tæt på Lokaludvalgets arbejde i tematiseringen af indsatserne i Fuglekvarteret, og indskrives på den måde i den samlede vision for Bispebjerg bydel.

Boligsocial helhedsplan - Beboerprojekt Puls

Den boligsociale helhedsplan 'Beboerprojekt Puls' er et 4-årigt projekt, der løber fra 2010 til 2014. Helhedsplanen dækker over SAB, 3B's boligafdelinger Vestergårdsvej og Sangergården og ABB's afdelinger 8, 24 og 49 på Stærevej. Beboerprojekt Puls har et indgående kendskab til området omkring Stærevej, og en tæt kontakt til beboerne i kvarterets almene boligafdelinger. I arbejdet med at løfte kvarteret vil den boligsociale helhedsplan derfor fungere som indgang til de almene boligafdelinger.

Områdefornyelserne og den boligsociale helhedsplan vil supplere hinanden og styrke den helhedsorienterede indsats i området. Områdefornyelse Fuglekvarteret undersøger mulighederne for at dele sekretariat med Beboerprojekt Puls med henblik på en tættere koordinering af indsatserne.

Udendørsarealer på
Stærevej, ved AAB
afdeling 49.

STÆREVEJ SKAL LØFTES OG VÆRE ET AKTIVT OG GRØNT STRØG I KVARTERET.

FUGLEKVARTERET VEST SKAL VÆRE ET GRØNT OG SAMMENHÆNGENDE KVARTER, HVOR BYRUM, FORHAVER OG BYHAVER INVITERER TIL LIV OG FÆLLESSKAB.

INDSATSOMRÅDER / PROJEKTER

INDSATSOMRÅDE:
OMDANNELSE AF
STÆREVEJSOMRÅDET

INDSATSOMRÅDE:
DET GRØNNE LØFT

PROJEKTER:
FORENING FOR GRØNNE
FÆLLESSKABER

DET SPISELIGE KVARTER

GRØNNE OASER

FUGLEKVARTERET VEST

Det fysiske miljø i Fuglekvarteret Vest

Fuglekvarteret Vest er hovedsageligt et boligkvarter som opdeles af Stærevej. På den sydlige side af Stærevej er der et ældre boligkvarter og på den nordlige side dominerer 60'ernes boligblokke samt det moderne byggeri Hulgårds Have. Fuglekvarteret Vest har flere grønne områder: Nordvestparken, legepladsen Pipperen, AAB's afdeling 49 på Stærevej, SAB's matrikel på Vestergårdsvej og flere halvåbne arealer. Mange af de grønne arealer ligger dog som isole-rede øer i kvarteret og bliver sjældent brugt. Der er et stort potentiale i at forbinde områderne. Dermed brydes kvarterets slidte, grå udtryk og den grønne identitet styrkes.

Mangfoldigheden i Fuglekvarteret Vest

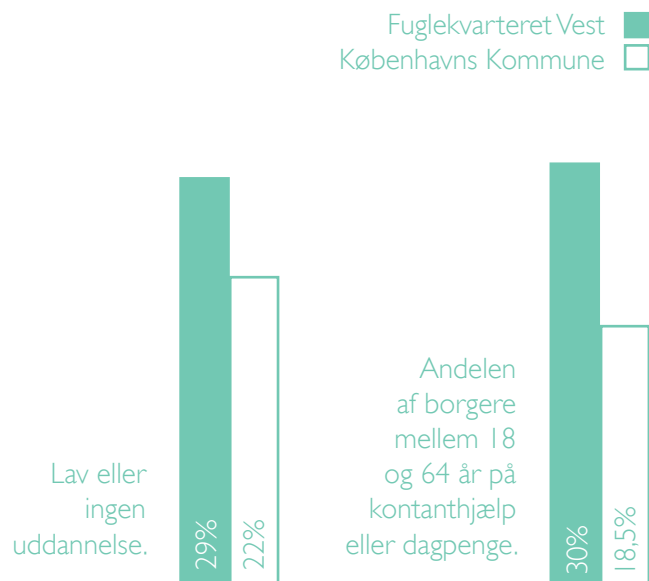
Beboersammensætningen i Fuglekvarteret Vest er præget af mange marginaliserede borgere. Kvarteret ligger under gennemsnittet for København, bl.a. i forhold til indkomst, uddannelse og beskæftigelse (se søjlediagram).

Kvarteret har en del almene boliger, især omkring Stærevej og Vestergårdsvej. Her ligger både AAB's afdeling 49, SAB's afdeling Fyns Huse og 3B's afdeling Vestergårdsvej. De almene boligafdelinger indgår i en boligsocial helhedsplan, 'Beboerprojekt Puls'. Ifølge boligafdelingerne er der i de senere år sket en større koncentration af synlige problemer i kvarteret, f.eks. tilstedeværelsen af psykisk syge og misbrugere i gaderne og på legepladser, som især er tydelig i området omkring Stærevej. De sociale problemer i området har medvirket til, at tre boligområder på Stærevej i 2012 tilsammen blev udnævnt som ghetto af regeringen.

Hvad vil vi i Fuglekvarteret Vest?

Områdefornyelsen i Fuglekvarteret Vest vil sammenkoble offentlige og private arealer og skabe nye forbindelser. Der skal skabes nyt liv og ejerskab. Det helt centrale fokus er på en omdannelse af Stærevejsområdet, som skal gøre Stærevej til en gennemgående grøn forbindelse, der skaber sammenhæng i kvarteret.

Samtidig vil Områdefornyelsen styrke og kvalificere kvarterets særlige charme som grøn haveby. Dette skal bl.a. ske i fælles byhaver, hvor områdets beboere kan udforme og dyrke haverne. De fælles aktiviteter vil bringe de forskellige beboergrupper i kvarteret tættere sammen og øge livskvaliteten.

I Fuglekvarteret Vest arbejder Områdefornyelsen med to indsatsområder: 'Omdannelse af Stærevejsområdet' og 'Det grønne løft'.

I Københavns bylivsregnskab fra 2010 peger ca. 50 % på, at en renere og grønnere by kan få dem til at opholde sig mere i byrummet. Bispebjerg bydel ligger som den laveste af Københavns 10 bydele, hvad angår borgernes tilfredshed med bylivet. Der er specielt utilfredshed med afstanden til og manglen på byrum med opholdsmuligheder. Grønne bymiljøer er med til at skabe bedre byliv, gøre byen sundere og får herlighedsværdien af byrummene til at stige.

Markering af fysiske projekter i Fuglekvarteret Vest

INDSATSOMRÅDE OMDANNELSE AF STÆREVEJSOMRÅDET (15,85 MIO. KR.)

Baggrund

Stærevej er den centrale vej i Fuglekvarteret Vest, hvor mange af kvarterets beboere dagligt færdes, dels fordi vejen er forbundet til Nordvestparken og dels på grund af Netto. Området bærer præg af beboernes manglende ejerskab, og flere fortæller om utryghed, dårlig belysning og upraktiske parkeringsforhold.

I den nyere boligbebyggelse er fællesarealerne store åbne 'ikke-rum', som bruges til parkering eller leg og er indhegnede ud mod vejen og mod nabobebyggelserne. Det nye byggeri og det grønne areal omkring Hulgårds Have og Nordvestparken er ikke forbundet med de omkringliggende bebyggelser. På den anden side af Stærevej giver den ældre boligbebyggelse et lukket indtryk, og beboerne bruger sjældent kvarterets fællesarealer.

Formål

Områdefornyelsen vil gøre Stærevejsområdet til et nyt centrum i Fuglekvarteret Vest. Nye udendørs opholdsrum og grønne aktiviteter skal tiltrække både brugere fra andre kvarterer og beboere fra områdets små lejligheder. Der skal arbejdes for at skabe nye offentlig-private partnerskaber, som kan sikre en bæredygtig udvikling og en sammenhængende identitet i området.

Hvad vil vi?

Områdefornyelsen vil lave en samlet plan for hele området omkring Stærevej. Dette skal ske gennem en omfattende borgerinddragelsesproces og analyse af området, som skal føre til en konkurrence, der kommer med løsningsforslag til områdets fysiske udfordringer.

Både Stærevej og de tilstødende veje skal opkvalificeres, og der skal f.eks. arbejdes med identitetsskabende belysning og sammenhæng mellem private og offentlige områder.

Ejerskabet i området skal styrkes og den nordlige side af Stærevej skal have tilført noget af den værdi det resterende kvarter besidder, f.eks. ved at etablere små private uderum i forbindelse med boligblokkene.

Arealerne mellem AAB's boligafdeling 49 og Hulgårds Have bliver begge brugt som parkeringspladser. De fremstår uinspirerende og er adskilte med niveauskift og hegn, der jævnlige klippes hul i. En åbning af arealerne vil skabe en bedre forbindelse for beboerne i området mellem Netto til Nordvestparken. Arealerne kan eventuelt forskønnes med små grønne opholdssteder og passager for fodgængere og cyklister.

Mellem Nattergalevej og Rørsangervej ligger en offentlig legeplads, Pipperen, som blev nyistandsat i 2009 i forbindelse med Kvarterløft Nordvest. Pipperen ligger dog så godt gemt, at mange af kvarterets egne beboere ikke kender den. Områdefornyelse Fuglekvarteret vil synliggøre legepladsens indgange mod Nattergalevej og Rørsangervej, og skabe sammenhæng med projektet omkring Stærevej. Indsatsen omkring Stærevej skal sammentænkes med projektet 'Grøn Ørnevej', som gennemføres af Områdefornyelse Fuglekvarteret Øst, og derudover koordineres med en eventuel fysisk helhedsplan for AAB afdeling 49's boligområde.

Der afsættes samlet 15,85 mio. kr. til indsatsen, herunder forskønnelse, borgerinddragelse, udvikling, midlertidige aktiviteter, konkurrencer, fundraising m.m.

Idet boligområdet i 2012 er blevet tilføjet regeringens såkaldte ghettoliste, har boligorganisationerne mulighed for at søge infrastrukturmidler i Landsbyggefonden, hvilket bør tænkes ind i den samlede plan.

Succeskriterier

- 2014: Beboerne i Stærevejsområdet har organiseret sig i en arbejdsgruppe eller et vejlav.
- 2015: Der er formuleret nogle klare retningslinjer for udviklingen af området samt en borgerinddragelsesstrategi og en fundraisingstrategi.
- 2016: Der udskrives konkurrence for en samlet masterplan for området.
- 2017: Der opnås ekstern medfinansiering til minimum to delprojekter med anlægsstart i 2017.
- 2018: På baggrund af løbende vidensindsamling og afprøvning af forskellige inddragelsesstrategier er der udviklet metoder til inddragelse af udsatte grupper, som kan anvendes i andre lignende projekter.
- 2018: Andelen af beboere i Fuglekvarteret, der er tilfreds med at færdes på Stærevej skal være over 60 procent mod 48 procent ved områdefornyelsens start.

I kvalificeringen af den samlede indsats skal det undersøges nærmere, hvordan

- området bruges og hvilke bevægelsesmønstre, der kan observeres,
- vejforløbet kan opkvalificeres og gøres indbydende til ophold,
- der kan skabes forbindelse og sammenhæng mellem AABs afd. 49, Nordvestparken, Hulgårds Have og Stærevej
- Pipperen kan synliggøres og tænkes ind i en samlet plan for området,
- en pladsdannelse på Stærevej ved Rørsangervej kan bidrage til at skabe et centrum for forbindelserne i kvarteret.

(se kort på side 15)

INDSATSOMRÅDE DET GRØNNE LØFT (2,3 MIO. KR.)

Formål

De mange grønne arealer i Fuglekvarteret Vest udgør et stort potentiale for at etablere fælles byhaver, der kan samle de forskellige beboergrupper om et projekt og styrke kvarterets identitet som haveby.

Rapporten 'Dyrk din by'¹ viser, at fælles byhaver skaber værdi både for den enkelte, for lokalområdet og for samfundet som helhed. Fælles byhaver kan bruges som et strategisk redskab til udvikling af by- og boligområder, da de kan fungere som nye mødesteder, styrke fællesskab og naboskab, aktivere og udnytte restområder i byen og give beboere og borgere mere ejerskab til byens grønne områder.

Byhaverne vil give beboerne mulighed for at dyrke egne grøntsager, opholde sig ude, møde andre beboere på tværs af alder, kultur og social baggrund, lære om afgrøder og sundhed og engagere sig i lokalområdet.

Derudover kan byhaver være med til at forbedre bymiljøet, folkesundheden og skabe meningsfuld beskæftigelse for arbejdsløse og udsatte beboergrupper.

Hvad vil vi?

Områdefornyelse Fuglekvarteret Vest vil etablere fælles byhaver i parker, i skolegårde, i daginstitutionerne ved Nordvestparken og ved Ansgar Kirkens have. Ambitionen er at skabe haver med forskelligt sigte, f.eks. køkkenhaver med spiselige afgrøder, krydderurter, hængehaver med lodrette blomsterbede, en sansehøve med rum til refleksion og stilhed, eller skolehaver som omdrejningspunkt for læring om fødevarer, planter og grøn vækst.

Områdefornyelsen vil i samarbejde med kvarterets beboere skabe rammerne for etableringen af byhaverne. Haverne skal inddrage så mange grupper som muligt, både fra de almene boliger, fra andels- og ejerforeningerne og fra kvarterets børneinstitutioner og Frederikssundsvejens skole. Designet skal så vidt muligt være udviklet af Fuglekvarterets socialøkonomiske virksomheder. Driften skal varetages af kvarterets beboere, foreninger, institutioner, organisationer og virksomheder.

Som en del af indsatsen vil Områdefornyelse Fuglekvarteret arbejde for at etablere et samarbejde med projektet 'Green Teams', som er en del af det løft, Københavns Kommune i de kommende år giver til byens udsatte områder. Green Teams består af lokale driftssamarbejder mellem medarbejdere fra Teknik- og Miljøforvaltningen og de almene boligorganisationer, og yder en beskæftigelsesindsats, der inddrager arbejdsløse fra lokalområdet.

Indsatsen 'Det grønne løft' understøttes af Beboerprojekt PULS-projektet 'Den spiselige afdeling', der har et lignende fokus. Samtidig kan udviklingen af byhaver understøttes af projekt 'Udstyr til grønne tage og byhaver', der er en del af indsatsen 'Socialøkonomisk vækstzone' i Fuglekvarteret Øst.

På de næste sider beskriver vi de konkrete projekter under 'Det grønne løft'.

Succeskriterium

- 2017: Andelen af beboere, der ikke ser Fuglekvarteret som et grønt kvarter, er under 10 procent (mod de 31 procent ved Områdefornyelsens start).

¹ Dyrk dit kvarter, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, juni 2012

PROJEKT FORENING FOR GRØN UDVIKLING

Områdefornyelse Fuglekvarteret vil støtte dannelsen af en forening af frivillige, som har lyst til at engagere sig i at gøre kvarteret grønnere. Foreningens overordnede formål vil være at støtte en grøn udvikling i Fuglekvarteret Vest med inddragelse af relevante lokale aktører og at stå for organisationen og driften af forskellige byhaver. Derudover kan foreningen også stå for midlertidige og sociale projekter; f.eks. folkekøkken, dagsseminarer, hvor en ekspert fortæller om afgrøder, beplantning af haver, osv.

Succeskriterier

- 2013: Der er etableret en forening for grøn udvikling.
- 2014: Der er udarbejdet en strategi for de kommende års arbejde og for inddragelsen af relevante aktører og borgere.
- 2015: Der er afholdt mindst fem arrangementer med deltagelse af mindst 50 beboere i området.
- 2015: Der er etableret mindst tre anvendte byhaver.
- 2015: Det er afklaret, hvilke aktiviteter der kan fortsætte, og hvordan organisationen og driften af byhaverne kan forankres.

300.000 kr. Fuldt finansieret

2016

2017

2018

Med udgangspunkt i pilotprojektet 'Den spiselige afdeling', som Beboerprojekt Puls har gennemført i samarbejde med beboerne, vil Områdefornyelse Fuglekvarteret udvikle fælleshaver i selve gårdhavemiljøet. Projektet 'Det spiselige kvarter' vil motivere både ejer- og andelsboligforeninger til at engagere sig i deres boligafdeling og danne fælles haver i deres for- eller gårdhave og gøre det muligt for bymennesker at sanse og opleve, hvordan jorden dyrkes, også uden at forlade byen.

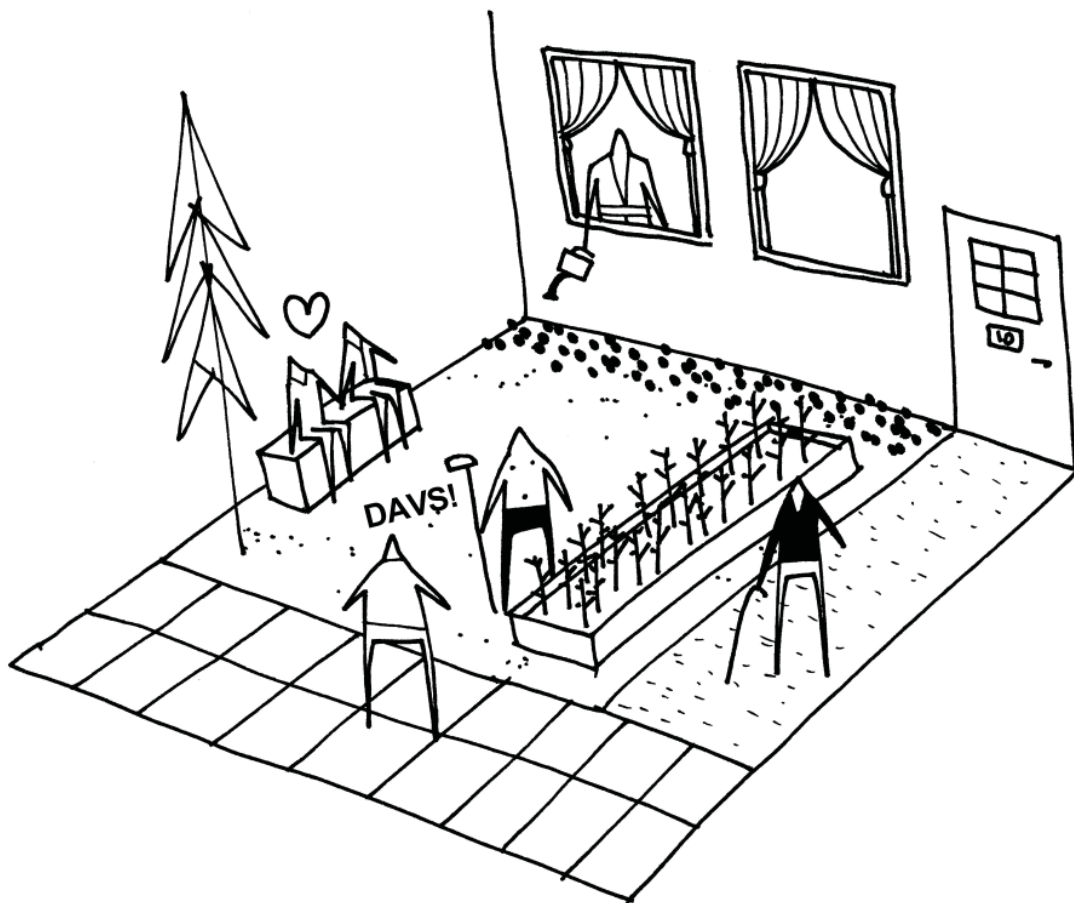
Samtidig bliver det den korteste vej fra jord til bord, når grøntsagerne benyttes i retterne i den daglige madlavning i kvarteret. Det giver de friskeste grøntsager og mindsker transportbehovet for råvarerne – i hvert fald i sommerhalvåret, hvor taghaven kan levere ingredienser.

En rådgiver skal sørge for, at boligafdelingernes beboere sammen omdanner deres udearealer til spiselige køkkenhaver og sikre, at også de mere udsatte beboere inddrages i projektet.

Succeskriterier

- 2014: Andelsboligforeningerne og ejerforeningerne i kvarteret er kontaktet med information om projektet.
- 2015: Mindst tre boligforeninger har meldt sig som deltagere i projektet og dannet spiselige køkkenhaver i deres gårde.
- 2016: Det afklares i boligforeningerne, hvordan haverne kan forankres.
- 2017: Der udarbejdes på baggrund af løbende erfaringsopsamling en metode/vejledning til, hvordan man andre steder kan arbejde med fælleshaver i boligafdelinger.

500.000 kr. Delvist finansieret

Fuglekvarteret mangler indbydende opholds- og mødesteder, der kan skabe liv i gaderne. Størstedelen af vejene i Fuglekvarteret Vest er privatejede, og dermed tilhører også indgangspartier og store dele af fortovene grundejerne. Der skal skabes bevidsthed om, at beboerne selv kan være med til at gøre fællesarealerne i byrummet mere indbydende. Områdefornyelse Fuglekvarteret vil etablere en tilskudspulje til fornyelse af de private arealer. Med udgangspunkt i idékataloget 'Mere liv i Pigekvarteret'² og 'Håndbog for vej-lav'³ vil Områdefornyelse Fuglekvarteret udarbejde et inspirationskatalog til mulige tiltag på de private fællesveje og et overslag på, hvad hver idé vil koste for den pågældende ejer.

Succeskriterier

- 2014: Der udarbejdes i samarbejde med 'Foreningen for Grønne Fællesskaber' et idékatalog til forskønnelse af forhave og indgangspartier.
- 2014: Idékataloget og puljen præsenteres for samtlige boligforeninger i Fuglekvarteret Vest.
- 2015-17: Mindst tre boligforeninger har med støtte fra tilskudspuljen fået fornyet og indrettet deres forhave eller indgangsparti.

1.500.000 kr. Fuldt finansieret

2/ Udarbejdet af GI.Valby Områdefornyelse, 2011

3/ Udarbejdet i Kvarterløft Nordvest, 2004